



# The Holy See

---

## PODRÓŻ APOSTOLSKA JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚCI FRANCISZKA DO MJANMY

(26 listopada - 2 grudnia 2017 r.)

### **PRZEMÓWIENIE DO WŁADZ RZĄDOWYCH, SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I KORPUSU DYPLOMATYCZNEGO**

*Rangun, Convention Centre*

*Wtorek, 28 listopada 2017 r.*

---

#### **[Multimedia]**

*Pani Radca Stanu,  
Szanowni członkowie rządu i przedstawiciele władz,  
Księża kardynale, czcigodni bracia w biskupstwie,  
Szanowni członkowie korpusu dyplomatycznego,  
Panie i Panowie,*

Jestem bardzo wdzięczny za uprzejme zaproszenie do odwiedzenia Mjanmy i dziękuję Pani Radcy Stanu, za jej serdeczne słowa.

Jestem bardzo wdzięczny tym wszystkim, którzy nieustrudzenie pracowali, aby umożliwić tę wizytę. Przybyłem przede wszystkim po to, aby modlić się z małą, ale żarliwą wspólnotą katolicką tego państwa, aby umocnić ją w wierze i dodać jej otuchy w trudzie wnoszenia swego wkładu w dobro narodu. Jestem bardzo wdzięczny, że moja wizyta ma miejsce po nawiązaniu formalnych stosunków dyplomatycznych między Mjanmą a Stolicą Apostolską. Chciałbym postrzegać tę decyzję jako znak dążenia do dialogu i konstruktywnej współpracy w ramach większej wspólnoty międzynarodowej, a także odnowy tkanki społeczeństwa obywatelskiego.

Chciałbym również, aby moja wizyta mogła objąć wszystkich mieszkańców Mjanmy i stanowić słowo wsparcia dla tych wszystkich, którzy pracują na rzecz budowy sprawiedliwego, pojednanego i integrującego ładu społecznego. Mjanma została obdarzona niezwykłym pięknem i licznymi

bogactwami naturalnymi, ale jej największym skarbem są z pewnością jej mieszkańcy, którzy wiele wycierpieli i nadal cierpią z powodu wojny domowej i działań wojennych, które trwały nazbyt długo i stworzyły głębokie podziały. Podstawowym priorytetem politycznym i duchowym musi być to, aby naród pracował obecnie nad przywróceniem pokoju, uzdrowieniem z tych ran. Mogę jedynie wyrazić uznanie dla wysiłków podejmowanych przez rząd w odpowiedzi na to wyzwanie, w szczególności poprzez konferencję pokojową w Panglong, która gromadzi przedstawicieli różnych grup, próbując położyć kres przemocy, zbudować zaufanie i zapewnić poszanowanie praw tych, którzy uważają tę ziemię za swój dom.

W rzeczy samej, żmudny proces budowania pokoju i pojednania narodowego może się rozwinąć jedynie dzięki zaangażowaniu na rzecz sprawiedliwości i poszanowania praw człowieka. Mądrość mędrców określiła sprawiedliwość jako chęć przyznania każdemu tego co się jemu należy, podczas gdy starożytni prorocy uważali ją za podstawę prawdziwego i trwałego pokoju. Te spostrzeżenia, potwierdzone tragicznym doświadczeniem dwóch wojen światowych, doprowadziły do utworzenia Narodów Zjednoczonych i Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka jako podstawy wysiłków społeczności międzynarodowej na rzecz krzewienia sprawiedliwości, pokoju i rozwoju człowieka na całym świecie oraz rozwiązywania konfliktów poprzez dialog, a nie użycie siły. W tym sensie obecność pośród nas korpusu dyplomatycznego świadczy nie tylko o miejscu, jakie Mjanma zajmuje między narodami, ale także o zaangażowaniu kraju w zachowanie i realizację tych podstawowych zasad. Przyszłością Mjanmy musi być pokój, pokój oparty na poszanowaniu godności i praw każdego członka społeczeństwa, na poszanowaniu dla każdej grupy etnicznej i jej tożsamości, poszanowaniu państwa prawa i porządku demokratycznego, który pozwala każdej osobie i każdej grupie – nikogo nie wykluczając – na wniesienie swego słusznego wkładu w dobro wspólne.

We wspólnym dziele pojednania i integracji narodowej w Mjanmie szczególną rolę do odegrania mają wspólnoty religijne. Różnice religijne nie powinny być źródłem podziału i nieufności, lecz raczej siłą na rzecz jedności, przebaczenia, tolerancji i mądrego budowania narodu. Religie mogą odgrywać znaczącą rolę w leczeniu ran emocjonalnych, duchowych i psychologicznych osób, które cierpiały w latach konfliktu. Czerpiąc z tych głęboko zakorzenionych wartości, mogą one pomóc w wykorzenieniu przyczyn konfliktu, budowaniu mostów dialogu, poszukiwaniu sprawiedliwości i byciu proroczym głosem na rzecz cierpiących. Wielkim znakiem nadziei jest to, że przywódcy różnych religijnych tradycji tego kraju wspólnie działają, w duchu harmonii i wzajemnego poszanowania na rzecz pokoju, aby pomóc ubogim i na rzecz wychowywania prawdziwych wartości religijnych i humanistycznych. Starając się budować kulturę spotkania i solidarności, przyczyniają się one do wspólnego dobra i stanowią niezbędną podstawę moralną dla przyszłości nadziei i dobrobytu dla następnych pokoleń.

Ta przyszłość jest dziś jeszcze w rękach ludzi młodych waszego kraju. Młodzi są darem, który trzeba kochać i któremu trzeba dodawać otuchy, inwestycją, która przyniesie wielki dochód tylko w przypadku rzeczywistych szans zatrudnienia i wysokiej jakości nauczania. Jest to naglący wymóg

sprawiedliwości międzypokoleniowej. Przyszłość Mjanmy, w szybko zmieniającym się i wzajemnie powiązanym świecie zależeć będzie od formacji jej młodzieży, nie tylko do zagadnień technicznych, ale przede wszystkim do wartości etycznych prawości, uczciwości i solidarności, które mogą zapewnić umocnienie demokracji oraz wzrost jedności i pokoju na wszystkich poziomach społeczeństwa. Także sprawiedliwość międzypokoleniowa wymaga, aby przyszłe pokolenia przejmowały środowisko naturalne nie skażone chciwością i ludzkim rabunkiem. Trzeba, aby nasza młodzież nie została ograbiona z nadziei i możliwości wykorzystania swojego idealizmu oraz swych talentów w projektowaniu przyszłości swej ojczyzny, a nawet całej rodziny ludzkiej.

*Pani Radca Stanu, drodzy przyjaciele!*

W tych dniach chciałbym dodać otuchy moim katolickim braciom i siostram, aby trwali w wierze i nadal wyrażali swoje przesłanie pojednania i braterstwa poprzez dzieła charytatywne i humanitarne, z których może korzystać całe społeczeństwo. Mam nadzieję, że w pełnej szacunku współpracy z wyznawcami innych religii i z wszystkimi ludźmi dobrej woli przyczynią się oni do otwarcia nowej ery zgody i postępu dla narodów tego umiłowanego państwa. Niech żyje Mjanma! Dziękuję wam za uwagę i z najlepszymi życzeniami dla waszej służby dla dobra wspólnego, modłę się dla was wszystkich o Boże błogosławieństwa mądrości, mocy i pokoju.

Dziękuję !